

Ziua consumatorului de servicii financiare

EXTERNALIZAREA COLECTARII DEBITELOR NEPERFORMATE

16 martie, 2015

Valeriu Popescu – CEO

Cadrul general

- La nivel European si national, volumul creditului neperformant (« NPL ») a fost in crestere continua in ultimii 5 ani de criza.
- **Impact negativ** asupra rezultatelor financiare ale institutiilor de credit si IFN-urilor cat si **asupra increderii consumatorului** in aceste institutii.
- Marea majoritate a institutiilor de credit si IFN-urile au externalizat portofoliul de NPL catre entitati specializate in gestionarea NPL.
- Externalizarea se produce fie sub forma **cesionarii** de portofolii NPL, fie doar sub forma **externalizarii operatiunilor** de colectare si gestionare a acestora.

Situatia de fapt

- Activitatea in domeniul gestionarii portofoliilor NPL a fost mult timp obstructionata in România de catre prevederile fiscale si contabile.
- Efectul preponderent => vanzarea portofoliilor NPL catre entitati din afara României, cu pastrarea unui mandat de reprezentare pe plan local, acordat societatilor specializate in gestionarea NPL si colectarea creantelor.
- Interpretarile unor autoritati administrative:
 - A. Considera ca cesionarea este recunoasterea inchiderii anticipate a contractului de credit, cu transformarea acestuia in credit comercial si limitarea costurilor cu dobanda la nivelul dobanzii legale.
 - B. Contractul de credit isi pastreaza

Efecte

- Crearea unor reprezentari false - un credit recunoscut neperformant / pierdere si cesionat unui colector de creante poate stinge o parte din datoria restanta.
- Reprezentari gresite conduc la asteptari false din partea consumatorului si comportament de plata neadecvat - **hazard moral**.

Efecte

- Costul NPL afectează negativ bilanțurile bancilor comerciale. Profitabilitate este afectată de creșterea puternică a cheltuielilor cu provizioanele făcute în contul creditelor cu probleme.
- Nota de plată a “curățeniei” sistemului bancar după anii de criză este costisitoare. Bancile cu rate mari ale creditelor neperformante continuă să înregistreze pierderi și să aibă nevoie, eventual, de capital suplimentar.
- Abordarea corectă a rolului entităților specializate în gestionarea și colectarea creanțelor, și a drepturilor acestora (dobândite prin cesiune) este esențială pentru menținerea la un nivel sustenabil a costurilor de “curățenie” a sistemului financiar-bancar.

Cadrul legal

Legea 93/2009

Art. 2 alin. (3) din Legea nr. 93/2009 privind institutiile financiare

Entitatile care achizitioneaza (prin intermediul cesiunii de creanta) portofolii de credite incadrate **in categoria pierdere, nu desfasoara activitate de creditare cu titlu profesional,**

- nici cand gestioneaza si colecteaza, de la debitorii cedati si/sau sau de la garantii acestora, creantele aferente NPL (principal restant si dobanzi contractuale stabilite in contractul originar de imprumut, continuand a fi calculate si colectate dupa data cesiunii creantelor);
- nici cand incheie cu debitorii cedati si/sau cu garantii acestora angajamente de plata a creantelor (recuperarea de principal restant si de dobanzi contractuale stabilite in contractul originar de imprumut, continuarea calcularii si colectarii de dobanda dupa data cesiunii creantelor.

Cadrul legal

Legea 93/2009

« **Art. 2. - (1)** Activitatea de creditare se desfășoară cu titlu profesional prin instituții de credit și prin instituțiile financiare prevăzute la art. 1 alin. (3), în conformitate cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și prin instituții financiare nebancare, în condițiile stabilite prin prezenta lege, prin legile speciale care le reglementează activitatea și prin reglementările emise de Banca Națională a României în aplicarea prezentei legi.

(2) Este interzisă desfășurarea cu titlu profesional a activității de creditare de alte persoane decât cele prevăzute la alin. (1).

(3) Achiziționarea portofoliilor de credite, cu excepția situației în care creditele sunt încadrate în categoria pierdere, conform reglementărilor în materia clasificării creditelor, sau a cazului în care portofoliile achiziționate sunt afectate garantării emisiunii de instrumente financiare securizate, este permisă doar entităților prevăzute la alin. (1). »

Cadrul legal

Legea 190/1999

Art. 24 alin. (1) din Legea nr. 190/1999 privind creditul ipotecar pentru investitii imobiliare

Cesiunea creditelor ipotecare se poate realiza doar catre alti **creditori profesioniști** ori catre alte entitati autorizate si reglementate in acest sens, prin legi speciale;

“**Art. 24 (1)** Creanțele ipotecare, care fac parte din portofoliul unei instituții autorizate prin lege, **pot fi cesionate unei alte instituții de același tip ori altor entități autorizate și reglementate** în acest sens prin legi speciale.

(2) Cesionarul dobândește, pe lângă dreptul de ipotecă aferent creditului ipotecar pentru investiții imobiliare, drepturile decurgând din contractul de asigurare pentru bunul care face obiectul acestei ipoteci, precum și celelalte garanții care însoțesc creanța ipotecară transmisă.”

Cadrul legal

Codul civil

Cesionarul este un veritabil succesori cu titlu particular al cedentului dobandind toate drepturile, garantiile si accesoriile, pe care cedentul (institutie de credit sau IFN) le avea in legatura cu creanta cedata.

Creanta isi pastreaza natura, inclusiv caracterul de **titlu executoriu** (recunoscut prin art. 120 din OUG nr. 99/2006, respectiv art. 8 din OG 51/1997). A se vedea Deciziile ICCJ nr. 985/2013 si 3/2014.

Art. 1566: Noțiune

(1) Cesiunea de creanță este convenția prin care creditorul cedent transmite cesionarului o creanță împotriva unui terț.

[...]

Art. 1568: Transferul drepturilor

(1) Cesiunea de creanță transferă cesionarului:

- a) toate drepturile pe care cedentul le are în legătură cu creanța cedată;
- b) drepturile de garanție și toate celelalte accesorii ale creanței cedate.

[...]

Cadrul legal

Codul civil

Debitorul cedat poate opune cesionarului toate mijloacele de aparare si aceleasi exceptii (i) care reies din cuprinsul contractului de credit/imprumut, precum si cele (ii) care pot fi invocate impotriva cedentului.

“Art. 1582: Efectele cesiunii între cesionar și debitorul cedat

- (1)** Debitorul poate să opună cesionarului **toate mijloacele de apărare pe care le-ar fi putut invoca împotriva cedentului**. Astfel, el poate să opună plata făcută cedentului înainte ca cesiunea să îi fi devenit opozabilă, indiferent dacă are sau nu cunoștință de existența altor cesiuni, precum și orice altă cauză de stingere a obligațiilor survenită înainte de acel moment.
- (2)** Debitorul poate, de asemenea, să opună cesionarului plata pe care el însuși ori fideiusorul său a făcut-o cu bună-credință unui creditor aparent, chiar dacă au fost îndeplinite formalitățile cerute pentru a face opozabilă cesiunea debitorului și terților.
- (3)** În cazul în care cesiunea i-a devenit opozabilă prin acceptare, debitorul cedat nu mai poate opune cesionarului compensația pe care o putea invoca în raporturile cu cedentul.”

Cadrul legal

Codul civil

Debitorul cedat poate opune cesionarului toate mijloacele de aparare si aceleasi exceptii (i) care reies din cuprinsul contractului de credit/imprumut, precum si cele (ii) care pot fi invocate impotriva cedentului.

“Art. 1589: Mijloace de apărare

(1) Debitorul nu poate opune deținătorului titlului alte excepții decât cele care privesc nulitatea titlului, cele care reies neîndoielnic din cuprinsul acestuia, precum și cele care pot fi invocate personal împotriva deținătorului.

(2) Cu toate acestea, deținătorul care a dobândit titlul în fraudă debitorului nu se poate prevala de dispozițiile alin. (1).”

Cadrul legal

Codul civil

Cesionarul are dreptul, pana la incasarea intregii creante, de a solicita, calcula si incasa sume de bani, corespunzatoare atat principalului restant cat si dobanzilor prevazute in contractul originar de credit/imprumut

“Art. 2167: Domeniul de aplicare

Dispozițiile referitoare la împrumutul cu dobândă sunt aplicabile, în mod corespunzător, ori de câte ori, în temeiul unui contract, se naște și o obligație de plată, cu termen, a unei sume de bani ori a altor bunuri de gen, în măsura în care nu există reguli particulare privind validitatea și executarea acelei obligații.

Art. 1535: Daunele moratorii în cazul obligațiilor bănești

(1) În cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, **creditorul are dreptul la daune** moratorii, de la scadență până în momentul plății, în cuantumul convenit de părți sau, în lipsă, în cel prevăzut de lege, fără a trebui să dovedească vreun prejudiciu. În acest caz, debitorul nu are dreptul să facă dovada că prejudiciul suferit de creditor ca urmare a întârzierii plății ar fi mai mic.

(2) Dacă, înainte de scadență, debitorul datora dobânzi mai mari decât dobânda legală, daunele moratorii sunt datorate la nivelul aplicabil înainte de scadență.

(3) Dacă nu sunt datorate dobânzi moratorii mai mari decât dobânda legală, creditorul are dreptul, în afara dobânzii legale, la daune-interese pentru repararea integrală a prejudiciului” suferit.”

Tendinte in loc de concluzii?

Reglementare catre:

- AUTO-REGLEMENTARE?
- BNR?
- ANPC?
- ASF?

Va multumesc

www.diplomatconsult.com
office@diplomatconsult.com

Part of

Global Consultancy Network

Mandri ca avem peste 10 ani de experienta in domeniul financiar-bancar in Romania si Europa